

[Főoldal](#) > ... > [Bírósági Eljárások](#) > [Polgári Ügyek](#) > [Bizonyításfelvétel](#) > [Poland](#)

Bizonyításfelvétel

 Lengyelország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 A bizonyítási teher

1.1 Melyek a bizonyítási teherre vonatkozó szabályok?

A bizonyítással és a bizonyításfelvétellel kapcsolatos kérdéseket elsősorban az 1964. április 23-i polgári törvénykönyv (a továbbiakban: polgári törvénykönyv) 6. cikke és az 1964. november 17-i polgári perrendtartás (a továbbiakban: polgári perrendtartás) 227–315. cikkei szabályozzák.

A polgári törvénykönyv 6. cikke szerint a tény bizonyításának terhé az a fél viseli, aki az e tényből eredő jogkövetkezményekre hivatkozik. Egyes tények bizonyításának terhe így a felperesre, míg egyes más tények bizonyításának terhe az alperesre hárul.

1.2 Vannak-e olyan szabályok, amelyek bizonyos tények tekintetében mentesítenek a bizonyítási teher alól? Milyen esetekben? Lehetséges-e egy konkrét jogi vélelmet bizonyítással megdönteni?

A polgári perrendtartás 228. cikke értelmében nem szükséges a közismert tények bizonyítása. Nem kell bizonyítani azokat a tényeket, amelyekről az információk általánosan hozzáférhetőek, és amelyekről a bíróság hivatalból tudomással bír, de a bíróságnak fel kell hívnia a felek figyelmét ezekre. Nem kell bizonyítani az ellenérdekű fél által az eljárás során elismert tényeket sem, ha az elismerés tekintetében nincs kétség (a polgári perrendtartás 229. cikke). Ha a fél nem nyilvánít véleményt az ellenérdekű fél tényállításairól, a bíróság a tárgyalás egészének eredményére tekintettel e tényeket elismertnek tekintheti (a polgári perrendtartás 230. cikke). A polgári perrendtartás 231. cikke szerint a bíróság akkor nyilváníthatja az ügy eldöntéséhez szükséges tényeket megállapítottnak, ha erre a megállapításra egyéb megállapított tényekből levezetett következtetéssel jutott (ténybeli vélelem).

A törvény által felállított vélelmek (törvényi vélelmek) kötelezőek a bíróságra nézve, azonban megcáfolhatók, ha a törvény ezt nem zárja ki (a polgári perrendtartás 234. cikke).

A jelenlegi jogi szabályozás szerint Lengyelországban nincsenek megdönthetetlen, azaz cáfolhatatlan törvényi vélelmek. Bizonyos törvényi vélelmek azonban csak külön eljárásban megdönthetők – például az a vélelem, hogy egy személy a halálesetet kimondó határozatban meghatározott időpontban halt meg, az a vélelem, hogy a gyermek az anya férjétől származik, vagy az a vélelem, hogy az a személy, akit örökösnek nyilvánítottak, valóban az örökös. A bűncselekmény elkövetésére vonatkozó jogerős büntetőítélet megállapítása szintén csak az ítéletet megtámadó eljárásban kérdőjelezhető meg.

Más törvényi vélelmek ugyanezen eljárásban az ellentmondó bizonyítékokkal megdönthetők. Ilyen például a jóhiszeműség vélelme, a gyermek élve születésének vélelme, a személyes jólétet veszélyeztető cselekmény jogellenességének vélelme, a közös tulajdonban lévő közös vagyonban való részesedés egyenlő arányának vélelme, annak vélelme, hogy az adós a hitelezők megkárosításának tudatában járt el, a polgári jogi társaság tagjainak egyenlő értékű hozzájárulásának vélelme, valamint annak vélelme, hogy a közokiratban foglaltak a valóságnak megfelelnek.

A polgári perrendtartás 233. cikkének (2) bekezdésével összhangban a bíróság saját meggyőződése és a gyűjtött bizonyítékok átfogó mérlegelése alapján értékeli annak jelentőségét, ha a fél megtagadja a bizonyíték szolgáltatását vagy azt, ha a bíróság határozatával ellentétesen akadályozott annak teljesítése. Így a gyakorlatban a bíróság úgy ítélni meg, hogy az ellenkező bizonyítás terhe arra a félre hárul, akinek magatartása megnehezíti egy adott tény bizonyítását, vagyis azt, hogy a tény nem következett be.

1.3 Milyen mértékben kell a bíróságnak meggyőződnie valamely tényről ahhoz, hogy ítéletét e tény fennállására alapozza?

A polgári eljárásokban a bizonyítékok szabad értékelésének elve érvényesül (a polgári perrendtartás 233. cikke), amely szerint a bíróság az összegyűjtött bizonyítékok átfogó vizsgálata alapján kielégítően értékeli a bizonyítékok megbízhatóságát és erejét. Ahhoz, hogy egy adott tény fennállására alapozhassa határozatát, a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy az adott tény valóban megtörtént.

Kivételesen, polgári eljárásokban elegendő lehet az a meggyőződés, hogy egy tény valószínűleg bekövetkezett. Ez az eset áll fenn azokban a helyzetekben, amikor a törvény csak a *prima facie* esetét követeli meg, nem pedig a tény bizonyítását (a polgári perrendtartás 243. cikke). A *prima facie* esete a polgári eljárásokban elegendőnek minősül például a biztosíték nyújtásáról, a beavatkozó segédfélnek az eljárásba való beavatkozásáról vagy a mulasztási ítélet azonnali végrehajthatóságának felfüggesztéséről való döntéshez.

2 A bizonyításfelvétel

2.1 A bizonyításfelvétel minden esetben valamelyik fél kérelmére történik, vagy bizonyos esetekben a bíró maga is kezdeményezheti azt?

A bíróság elfogadhatja a fél által meg nem jelölt bizonyítékokat is (a polgári perrendtartás 232. cikke), de a kontradiktórium eljárásokban ez kivételes, és a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Nem ez a helyzet a nem kontradiktórium eljárások bizonyos helyzeteiben, ahol a törvény lehetőséget biztosít arra, hogy a bíróság hivatalból indítson eljárást (pl. szülői felügyelettel vagy gyámsággal kapcsolatos ügyekben), vagy ahol a törvény előírja, hogy a bíróság hivatalból állapítson meg bizonyos tényeket (pl. az öröklés megállapítására irányuló eljárásban a bíróság hivatalból vizsgálja meg, hogy ki az örökös). Ilyen esetben a bíróság a gyakorlatban köteles elfogadni a hivatalból beszerzett bizonyítékokat, ha az eljárásban részt vevő felek nem szolgáltatnak elegendő bizonyítékot.

2.2 Ha a bíróság helyt ad a fél bizonyításfelvételre vonatkozó kérelmének, mik a következő lépések?

A bíróságot nem köti a bizonyítási kérelem. A fél által szolgáltatott bizonyítékok elfogadhatók vagy mellőzhetők. Mind a bizonyítékok mellőzéséhez, mind pedig azok elfogadásához végzés kibocsátása szükséges (a polgári perrendtartás 235². cikkének (2) bekezdése, a polgári perrendtartás 236. cikkének (1) bekezdése). Kivételt képeznek az ügy iratai vagy azok mellékletei. Az ilyen irat külön határozat nélkül is bizonyítéknak minősül – a bíróságnak csak akkor kell határozatot hoznia, ha azt el kívánja hagyni (a Pp. 243². cikke). A bizonyítékok elfogadásáról szóló határozat meghozatalakor a bíróság megjelöli a bizonyítékokat és a bizonyítandó tényeket, valamint – amennyiben szükséges és lehetséges – a bizonyításfelvétel időpontját és helyét.

A bíróságot nem köti a bizonyítékok elfogadásáról vagy mellőzéséről szóló határozata, és azt adott esetben visszavonhatja vagy módosíthatja (a polgári perrendtartás 240. cikkének (1) bekezdése).

2.3 Mely esetben utasíthatja el a bíróság a fél bizonyításfelvételre irányuló kérelmét?

A polgári perrendtartás 235². cikkével összhangban a bíróság különösen a következő bizonyítékokat mellőzheti:

- amelynek végrehajtását a perrendtartás valamely rendelkezése kizárja,
- amely nem vitatott, az ügy kimenetele szempontjából irreleváns, vagy a kérelmező állítása szerint bizonyított tény bizonyítására irányul,
- amely nem alkalmas a kérdéses tény bizonyítására,
- amelyet lehetetlen szolgáltatni,
- amely csak az eljárás meghosszabbítására irányul,

- és ha a kérelem a bizonyítékokat nem úgy tartalmazza, hogy azok benyújtását lehetővé tegye, vagy nem határozza meg a bizonyítandó tényeket, és a fél a kérelem ellenére sem pótolta ezt a mulasztást.

2.4 Milyen bizonyítási eszközök léteznek?

A bizonyítási eszközök közé tartozhatnak különösen:

- szöveges dokumentumok, amelyek lehetővé teszik a kibocsátójuk azonosítását (a polgári perrendtartás 243¹-257. cikke),
- tanúvallomások (a polgári perrendtartás 259-277. cikke),
- szakértői vélemény (a polgári perrendtartás 278-291. cikke),
- szemle (a polgári perrendtartás 292-298. cikke),
- a felek meghallgatása (a polgári perrendtartás 299-304. cikke),
- csoportos vérvizsgálat (a polgári perrendtartás 305-307. cikke),
- kép- vagy hangfelvételt tartalmazó dokumentumok (a polgári perrendtartás 308. cikke).

Ez a felsorolás nem teljes – a lengyel polgári perrendtartás lehetővé teszi a törvényben kifejezetten említettektől eltérő bizonyítási eszközök használatát is (a polgári perrendtartás 309. cikke).

2.5 Milyen módon vehető fel a tanúk vallomása, és különbözik-e ez a szakértő tanúk meghallgatásától? Melyek az írásbeli bizonyítékok és a szakértői jelentések/vélemények benyújtásának szabályai?

A tanúk a meghallgatáson általában szóban tesznek vallomást. Azt a tanút, aki betegség, fogyatékosság vagy más elháríthatatlan akadály miatt nem tud megjelenni az idézésre, a lakóhelyén kell meghallgatni (a polgári perrendtartás 263. cikke). A bíróság dönthet úgy, hogy a tanú írásban tegye meg vallomását (a polgári perrendtartás 271¹. cikke). Ebben az esetben a tanú köteles a bíróság által meghatározott határidőn belül benyújtani a tanúvallomás szövegét a bíróságnak. A siket és néma tanúk írásban vagy szakértő segítségével tesznek vallomást (a polgári perrendtartás 271. cikkének (2) bekezdése). Indokolatlan meg nem jelenés esetén a bíróság a tanút pénzbírsággal sújtja és új idézést bocsát ki, ismételt meg nem jelenés esetén pedig további pénzbírságot szab ki, és elrendelheti, hogy a tanút kötelezzék a bíróság előtt való megjelenésre (a polgári perrendtartás 274. cikkének (1) bekezdése).

A polgári perrendtartás 266. cikke szerint a tárgyalást megelőzően a tanút tájékoztatni kell a vallomástétel megtagadásának jogáról, valamint a hamis tanúzásért fennálló büntetőjogi felelősségről (a polgári perrendtartás 266. cikke). A tanú, akinek vallomást kell tennie, a következő esküt teszi: „Szavaim jelentőségének és jogi kötelezettségeimnek tudatában ünnepélyesen esküszöm, hogy az igazat mondom, és nem titkolok el semmit, amiről tudomásom van.” Az írásban tanúskodó tanú az ezt tartalmazó szöveg aláírásával tesz esküt.

Szóbeli tanúvallomás esetén a tanú először a bíróság kérdéseire válaszol, hogy mit és milyen forrásból tud az ügygel kapcsolatban, majd a felek kérdéseket tehetnek fel neki (a polgári perrendtartás 271. cikkének (1) bekezdése).

Azok a tanúk, akiknek a vallomása ellentmond egymásnak, szembesíthetők (a polgári perrendtartás 272. cikke).

A tanú olyan technikai eszközökkel történő kihallgatása, amelyek lehetővé teszik e cselekmény távoli végrehajtását, a bíróság döntésétől függ, amely értékeli, hogy a bizonyítás jellege kizárja-e azt (pl. a tanú személyes jellemzői miatt; a polgári perrendtartás 235. cikkének (2) bekezdése). Ilyen esetben a tanút egy másik bíróság helyiségében, vagy szabadságelvonás esetén börtönben vagy őrizetben kell tartani, hogy a meghallgatást az eljárást lefolytató bíróság tárgyalóterme és a tanú jelenlétének helye között továbbítani lehessen. Azon a helyen, ahol a szabadságától megfosztott személy tartózkodik, az eljárásba be kell vonni a börtön vagy a fogva tartási intézmény igazgatásának képviselőjét, egy megbízottat, ha van ilyen, és egy tolmácsot, ha kijelöltek ilyen (a polgári perrendtartás 151. cikkének (2) bekezdése).

A bíróság feladata eldönteni, hogy a szakértői jelentés szóban vagy írásban készül-e (a polgári perrendtartás 278. cikkének (3) bekezdése). Minden véleménynek tartalmaznia kell indokolást (a polgári perrendtartás 285. cikke). A vélemény benyújtását követően a bíróság kérheti a vélemény szóbeli vagy írásbeli kiegészítését vagy magyarázatát, valamint ugyanazon vagy más szakértők kiegészítő véleményét (a polgári perrendtartás 286. cikke).

Ha a bizonyításfelvételre kijelölt bíró vagy megkeresett bíróság útján kerül sor, a bíróság a kijelölt bíróra vagy a megkeresett bíróságra bízhatja a szakértő kiválasztását (a polgári perrendtartás 278. cikkének (2) bekezdése).

A szakértő tevékenységének befejezéséig a fél kérheti a szakértő kizárását ugyanazon okok alapján, mint amelyek alapján a bíró kizárását lehet kérni (a polgári perrendtartás 281. cikkének (1) bekezdése).

A szakértő ugyanolyan indokok alapján tagadhatja meg a szakvélemény kiadását, mint amelyek alapján a tanúk megtagadhatják a vallomástételt (a polgári perrendtartás 280. és 261. cikke). A bírósági szakértők nyilvántartásába be nem jegyzett szakértőnek esküt kell tennie.

A bíróság elrendelheti, hogy az ügy iratait vagy a vizsgálat tárgyát a szükséges mértékben mutassák be a szakértőnek, és elrendelheti, hogy jelen legyen vagy részt vegyen a bizonyításfelvételen (a polgári perrendtartás 284. cikke).

A megjelenés indokolatlan elmulasztása, az eskü vagy a vélemény megtagadása, illetve a vélemény benyújtásának indokolatlan késedelme esetén a bíróság a szakértőre pénzbírságot szabhat ki, de nem rendelheti el, hogy a szakértőt a bíróságon való megjelenésre kötelezzék (a polgári perrendtartás 287. és 289. cikke).

A bíróság elfogadhatja a hatóság nevében készített szakvéleményből származó bizonyítékot a törvényben előírt más eljárásban. (a polgári perrendtartás 278¹. cikke).

Bárki, akit a bíróság erre felszólít, köteles a meghatározott helyen és időben bemutatni a birtokában lévő, az ügy szempontjából lényeges tényt bizonyító bármely dokumentumot, kivéve, ha a dokumentum bizalmas információt tartalmaz (a polgári perrendtartás 248. cikkének (1) bekezdése). A fenti kötelezettség alól csak azok a személyek mentesülhetnek, akik az iratban tárgyalt tények tekintetében jogosultak lennének megtagadni a tanúvallomást, vagy akik az iratot olyan harmadik fél nevében birtokolják, aki ugyanezen okokból jogosult lenne kifogást emelni az irat benyújtása ellen. Az irat benyújtásának megtagadása nem elfogadható azonban, ha annak birtokosa vagy a harmadik személy arra legalább az egyik félre tekintettel köteles, vagy ha az irat kibocsátására azon fél érdekében került sor, aki a bizonyítás felvételét kéri. Emellett a fél nem tagadhatja meg az irat benyújtását, ha az irat benyújtásával e fél tekintetében felmerülő kár abból állna, hogy vesztes lesz az ügyben (a polgári perrendtartás 248. cikkének (2) bekezdése).

2.6 Van-e olyan bizonyítási mód, amely erősebb a többinél?

A bizonyítási eszközök között nincs az azok megbízhatóságán és bizonyító erején alapuló formális hierarchia. A bíróság általában saját belátása szerint értékeli a bizonyítékokat. Az iratoknak azonban a törvény által előírt mértékben elegendő bizonyítékot kell nyújtaniuk egyes tények bizonyítására. Az erre kijelölt hatóságok és más állami szervek által a tevékenységük keretében, valamint a törvény által rájuk ruházott közigazgatási feladatok keretében más szervezetek által az előírt formában kiállított hivatalos iratok bizonyítják az azokban hivatalosan igazolt tényeket (a polgári perrendtartás 244. cikke). Az a fél, aki tagadja egy közokirat valóságát, vagy azt állítja, hogy az abban szereplő, az okiratot kiállító hatóság által tett kijelentések helytelenek, köteles ezt bizonyítani (a polgári perrendtartás 252. cikke). Az írásban vagy elektronikus formában kiállított magánokirat bizonyítja, hogy az azt aláíró személy megtette az okiratban foglalt nyilatkozatot (a polgári perrendtartás 245. cikke). Ha valamelyik fél tagadja a magánokirat valóságát, vagy azt állítja, hogy az azt aláíró személy nyilatkozata nem tőle származik, ezt bizonyítania kell. Ha azonban a jogvita olyan magánokiratra vonatkozik, amely nem az ellenérdekű féltől származik, az okirat valóságát annak a félnek kell bizonyítania, aki azt használni kívánja (a polgári perrendtartás 253. cikke).

2.7 Van-e kötelezően előírt bizonyítási mód egyes tények bizonyítására?

Nem, de ha a törvény egy adott szerződés megkötéséhez meghatározott forma használatát írja elő, akkor jelentősen korlátozott annak lehetősége, hogy a szerződés megkötését a szerződési okiraton kívüli bizonyítékokkal bizonyítsák. A nem megfelelően eljáró személyt a bizonyítás lehetőségének korlátozása formájában eljárási hátrány éri. Ha valamely jogszabály vagy szerződés előírja, hogy egy jogi aktust írásban kell megtenni, a tanúvallomásból vagy a felek közötti ügy feleinek meghallgatásából származó, e jogi aktusra vonatkozó bizonyíték akkor fogadható el, ha az arra vonatkozik, hogy a jogi aktusra vonatkozó okirat elveszett, megsemmisült vagy azt harmadik személy elvitte, és ha az írásbeliséget kizárólag bizonyítási célokra tartották fenn, a Polgári Törvénykönyvben meghatározott esetekben is (azaz a kereskedők közötti jogviták kivételével, ha mindkét fél így állapodik meg, ha a fogyasztó az eladóval vagy a szállítóval folytatott jogvitában ezt kéri, vagy ha

a jogi aktus létrejöttének ténye okirattal hitelt érdemlően bizonyítható; a polgári perrendtartás 246. cikke, a polgári törvénykönyv 74. cikkének (2) és (4) bekezdése). Hasonlóképpen, a tanúk vagy a felek meghallgatásából származó bizonyíték a jogi aktust tartalmazó okirat tartalma ellen vagy azzal kapcsolatban csak akkor fogadható el a felek között, ha az nem vezet a fenntartott forma megkerülésére, amelynek hiányában az semmis, és ha a bíróság az ügy különleges körülményeire tekintettel ezt szükségesnek tartja (a polgári perrendtartás 247. cikke).

2.8 Kötelezi-e a jog a tanúkat a vallomástételre?

Igen.

2.9 Milyen esetben tagadhatják meg a vallomástételt?

A felek házastársai, felmenői, leszármazottai, testvérei és ugyanazon ági vagy fokú rokonai, valamint az örökbefogadás útján létrejövő rokoni kapcsolatban álló személyek megtagadhatják a tanúvallomást. A vallomástétel megtagadásának joga a házasság vagy örökbefogadás útján létrejövő rokoni kapcsolat megszűnését követően is fennáll. A tanúvallomás megtagadása azonban nem megengedett a családi állapotra vonatkozó ügyekben (pl. a gyermek származásának megállapítása vagy cáfolata, házasság érvénytelenítése, örökbefogadás és az örökbefogadás felbontása, haláleset megállapítása), kivéve a házasság felbontásával kapcsolatos ügyeket (a polgári perrendtartás 261. cikkének (1) bekezdése).

A tanú akkor is megtagadhatja a feltett kérdésre való válaszadást, ha a tanú vallomása őt vagy a fent említett hozzátartozóját büntetőjogi felelősségre vonásnak, szegénynek vagy súlyos és közvetlen anyagi kárnak tenné ki, vagy ha a vallomás lényeges szakmai titoktartás megsértését jelentené. Ezenkívül a papság tagjai megtagadhatják a vallomástételt a gyónás során tudomásukra jutott tényekről (a polgári perrendtartás 261. cikkének (2) bekezdése).

2.10 Alkalmazható-e szankció a tanúskodást megtagadó személlyel szemben, illetőleg a személy kényszeríthető-e a vallomástételre?

A vallomás- vagy eskütétel indokolatlan megtagadása esetén a bíróság – a feleknek a megtagadás érvényességére vonatkozó meghallgatását követően – pénzbírságot szab ki a tanúra. A fenti pénzbírságtól függetlenül a bíróság egy hétnél nem hosszabb időre őrizetbe veheti a tanút. A bíróság akkor engedi szabadon a tanút az őrizetből, ha vallomást vagy esküt tesz, vagy ha az ügyet a tanú vallomását befogadó bíróság eldöntötte (a polgári perrendtartás 276. cikke).

2.11 Van-e olyan személy, akitől nem szerezhető be tanúvallomás?

Igen. Nem lehet tanú az a személy, aki nem képes megfigyelni vagy közölni észrevételeit (a polgári perrendtartás 259. cikkének (1) bekezdése). E fogyatékoság okainak megszűnése a vallomástételi tilalom feloldásával járhat. A pszichiátriai kezelés vagy cselekvőképtelenség pusztán ténye nem tiltja automatikusan a meghallgatást. A jogszabály azt az életkort sem határozza meg, amely felett a gyermekről feltételezni kell, hogy képes a tények érzékelésére és az általa érzékelt tények közlésére. Az, hogy a gyermeket meg lehet-e hallgatni, éppen ezért az egyéni képességeitől és fejlettségi szintjétől függ. Házassági ügyekben a jogszabály korlátokat határoz meg a 13 évnél fiatalabb kiskorúak és a felek 17 évnél fiatalabb leszármazói tanúként való meghallgatását illetően (a polgári perrendtartás 430. cikke).

Ezenkívül általános szabály, hogy ugyanabban az ügyben senkit sem lehet egyszer tanúként, egyszer pedig félként meghallgatni. A fél jogi képviselőjét tehát a felek meghallgatása keretében lehet meghallgatni, és nem tanúként (a polgári perrendtartás 259. cikkének (3) bekezdése). A fél képviselője tanúként meghallgatható, azzal a kivétellel, hogy ilyen esetben a meghallgatásra helyettest kell kijelölnie, és a tanúvallomás megtétele után azonnal meg kell szüntetnie a meghatalmazást. A közös résztvevők nem lehetnek tanúk (a polgári perrendtartás 259. cikkének (4) bekezdése).

A katonai állomány azon tagjai, illetve azon köztisztviselők, akiket nem mentettek fel a „titkosított” vagy „bizalmas” besorolású adatokra vonatkozó titoktartási kötelezettségük alól, nem tehetnek vallomást, ha vallomásukkal megsértenék e titoktartási kötelezettséget (a polgári perrendtartás 259. cikkének (2) bekezdése).

A közvetítő nem lehet tanú olyan tények tekintetében, amelyeket a közvetítés során ismert meg, kivéve, ha a felek felmentik őt a közvetítéssel kapcsolatos titoktartási kötelezettsége alól (a polgári perrendtartás

259¹. cikke).

2.12 Mi a bíró és a felek szerepe a tanú kihallgatásában? Milyen feltételekkel tehető tanúvallomás videokonferencia útján vagy egyéb technikai eszközök segítségével?

A tanút a bíróság hallgatja meg. Az elnöklő bíró először ellenőrzi a tanú személyazonosságát, tájékoztatja a tanút a hamis tanúzásra vonatkozó büntetőjogi felelősségéről, és megesketi a tanút. A tanú a tanúvallomást az elnöklő bíró arra vonatkozó kérdéseire válaszolva kezdi meg, hogy mit és milyen forrásból tud az ügyben, majd a többi bíró és a felek is tehetnek fel kérdéseket (a polgári perrendtartás 271. cikkének (1) bekezdése). Az elnöklő bíró adja meg a szót, feljogosítja őket arra, hogy kérdéseket tegyenek fel, és elveheti a szót, ha visszaélnék vele, valamint elveti a kérdést, ha azt nem tartja helyénvalónak vagy feleslegesnek tartja (a polgári perrendtartás 155. cikke). A tanú csak az elnöklő bíró engedélyével hagyhatja el a termet (a polgári perrendtartás 273. cikkének (2) bekezdése).

3 A bizonyítékok értékelése

3.1 Ha az egyik fél nem jogszerűen szerezte be a bizonyítékokat, vonatkozik-e valamilyen korlátozás a bíróságra az ítélethozatallal kapcsolatban?

A lengyel jog nem tartalmaz a jogellenesen beszerzett bizonyítékok polgári eljárásban való felhasználását megtiltó általános szabályt. A bíróságok ítélkezési gyakorlata és a jogi szakirodalom nézetei nem következetesek. Az uralkodó nézet szerint a bíróságnak esetről-esetre kell értékelnie, hogy melyik jogi érdeket kell jobban védeni: a bizonyítékok megszerzésével megsértett jogot vagy a bírósági jogorvoslatihoz való jogot. Következésképpen, míg a bűncselekmény eredményeként szerzett bizonyítékokat elvben elfogadhatatlanként mellőzni kell, ez nem feltétlenül vonatkozik a kisebb jogsérelmek (pl. a magánélethez való jog formájában nyilvánuló személyes érdek megsértése) révén szerzett bizonyítékokra, különösen akkor, ha a bizonyítékok elfogadásához fontos közérdek fűződik.

Általános szabályként elfogadható a bizonyítás olyan beszélgetésről készült felvétel formájában, amelyen a bizonyítást kérő fél részt vett, még akkor is, ha a felvétel a beszélgető partner tudta és beleegyezése nélkül készült.

Mindenesetre, ha a bizonyítékot bűncselekmény útján szereztek meg (és azt jogerős ítélet megállapítja), akkor azt a bíróság figyelembe veheti az eljárás megismétlésének alapjául (a polgári perrendtartás 403. cikke (1) bekezdésének 2. pontja).

3.2 Ha félként veszek részt az ügyben, bizonyítéknak számít-e a nyilatkozatom?

A felek szóbeli és írásbeli beadványai nem minősülnek bizonyítéknak. Ha azonban a bizonyítékok kimerítését követően vagy azok hiányában az ügy eldöntése szempontjából lényeges bizonyos tények tisztázatlanok maradnak, a bíróság a tényállás tisztázása érdekében meghallgathatja a feleket (a polgári perrendtartás 299. cikke), és ez a meghallgatás bizonyítéknak minősül.

4 Ez a tagállam a bizonyításfelvételtől szóló rendelet 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott-e más olyan hatóságokat, amelyek a rendelet alapján polgári vagy kereskedelmi ügyekben folytatott bírósági eljárások céljából hatáskörrel rendelkeznek bizonyításfelvételre? Amennyiben igen, milyen eljárásokban rendelkeznek hatáskörrel a bizonyításfelvételre? Csak bizonyításfelvételt kérhetnek vagy segíthetnek a bizonyításfelvételben egy másik tagállam kérelme alapján? Lásd még a bizonyításfelvételtől szóló rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti

értesítést

Lengyelországban kizárólag a bíróságok rendelkeznek hatáskörrel a polgári és kereskedelmi (gazdasági) ügyekben folytatott bírósági eljárásokhoz szükséges bizonyításfelvételre.

■ Last update: 06/01/2026

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.